

«Søppelforskning» fra Folkehelseinstituttet om mobilstråling og helse?

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 06.03.2026.

«Søppelforskning» kalles det når man produserer forskning som ikke bare er ubehjelpelig, men bevisst jukset med for å legitimere en eller annen oppfatning man har fra før eller et produkt eller en politikk man skal forsvare.

I en rekke gjennomganger har jeg vist at Folkehelseinstituttets utredning om helserisiko fra mobiler og andre kilder til radiofrekvent stråling later til å være av dette slaget. Funn: «ingen helserisiko kunne påvises».

Her kommer enda et bevis for at dette funnet er et resultat av «søppelforskning»: en forskningsartikkel som gir en oversikt over en rekke forskningsstudier som viser økte forekomster av helseplager over et bredt register blant folk som bor i nærheten av mobilbasestasjoner.

Søppelforskning (Bilde laget med ChatGPT 20260305)

Funnene er gjort med normale forskningsmetoder: først og fremst undersøkelser av folks helsetilstand rundt basestasjoner i forhold til befolkningen ellers. Artikkelen forelå før FHI startet sin utredning, og den viser til andre artikler som har vært kjent i en årrekke før dette.

Artikkelen må kjøpes fra forlaget, men her kan du lese en forhåndsutgave («pre-print»). Hovedfunnene er markert. De viser klart økte forekomster av ulike helseplager og sykdommer i et bredt register fra el-overfølsomhet til kreft blant folk som bor nær mobilbasestasjoner. Artikkelen viser også at dette er fullt forklarlig utfra gjengs forståelse av godt kjente mekanismer på cellenivå (blant annet oksidativt stress).

(Se referansen Balmoris artikkel for lenker til oversiktsartikkelen)

Hva består FHIs juks av?

Folkehelseinstituttets utredning er laget slik at den utdefinerer alle disse studiene og et hav av andre som finner helseskader. Hvordan det skjer, viste jeg og andre forskere allerede da FHI fikk oppdraget:

At man intet kunne finne, var bestemt av forskningsprotokollen, dvs. oppskriften på hva slags kilder man skulle bruke og hvordan de skulle analyseres. For eksempel ble alle studier av befolkninger i reelle situasjoner, slik som de Balmori har samlet, utelukket.

Begrunnelse for å utelukke slike studier ligger i et forstokket syn på hva som er god forskning, og som er tjenlig for trådløsbansjen:

I slike reelle situasjoner som er studert i Balmoris oversikt, får man ikke eksakte måledata om hvor mye og sterk stråling den enkelte er blitt eksponert for, og man har ikke kontroll over om andre faktorer kan blande seg inn. Derfor avvises disse studiene.

Vi, en gruppe forskere, informerte alt i 2022 alle berørte parter om at metoden ville diktere svaret, før FHI startet arbeidet. Intet skjedde, utover at vi fikk et kort svar fra FHI-utredningens leder, som hevdet at man holdt seg til gode forskningsmetoder. Denne lederen er spesialist på nettopp slike metoder: dyreforsøk i laboratorier, der det man måler er hvor mye av en faktor X den enkelte rotte er blitt eksponert for, og hvor mye som må til før man finner virkning Y. Altså en forskningsmetode som er grei nok til sitt bruk, men som ikke fanger opp mer komplekse virkeligheter, der det f.eks. ikke er *mengden* av faktor X, men formen, varigheten, eller samspill med andre og kanskje ukjente faktorer som er av betydning. Da må det reelle befolkningsstudier til – som forskningsprotokollen altså har utelukket gjennom å diktere metode og kildetyper.

Men hvem er det som har jukset?

Det er god grunn for å spørre om hvem det egentlig er som har jukset og sørget for slik «søppelforskning» som FHI har levert:

Er det FHI – som har gjort slik de har fått beskjed om – eller er det oppdragsgiverne, som er Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA), Helsedirektoratet og Helsedepartementet?

Svaret er enkelt: Det er Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) som er fagetaten. Det er åpenbart at denne etaten har hatt føringen i utformingen av mandatet og har uansett hovedansvaret. De andre har vært «sleeping partners» – men ikke uten medansvar.

DSA har bestilt det svaret som passer med DSAs politikk, som er automatisk å kopiere retningslinjene fra ICNIRP. ICNIRP er en stiftelse som gir nettopp slike retningslinjer som passer trådløsbansjen og gjør skadevirkningene usynlige, og dikterer i praksis hva WHO's lille kontor for den slags mener om saken.

Hva bør gjøres?

Også dette svaret er enkelt:

Utredningen bør trekkes og en ny utredning uten skylapper bør settes i gang snarest. Og DSA bør på voksenopplæringskurs i organisasjoners samfunnsansvar.

Man kan f.eks. ta for seg ISO-standarden ISO 26000, som handler om nettopp dette og baserer seg på velkjente prosesser for kontinuerlig forbedring.

Einar Flydal, den 7. mars 2026

Referanser:

Balmori, A., Evidence for a health risk by RF on humans living around mobile phone base stations: From radiofrequency sickness to cancer, Environmental Research (2022), doi: <https://doi.org/10.1016/j.envres.2022.113851>. (preprint: https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2026/03/Balmori-Health.risk_.by_.mobile.phone_.base_.stationsiri.2022-1.pdf)

Pham TA, Eide DM (2025) Svake radiofrekvente elektromagnetiske felt (100 kHz – 300 GHz) og helseeffekter – en paraplyoversikt [Weak radiofrequent electromagnetic fields (100 kHz – 3 00 GHz) and health – An umbrella review] Oslo: Folkehelseinstituttet, <https://www.fhi.no/contentassets/5d0b05aea9cd4d6cbdd4e90d13a4ae36/emf-rapport-2026.pdf>

Brev til FHI fra fire forskere om metodevalget, full korrespondanse: <https://einarflydal.com/wp-content/uploads/2023/01/20221108-20230119-Korrespondanse-4-forskere-og-FHI-om-kunnskapsoppdatering.pdf>

NS-EN ISO 26000:2020, Veiledning om samfunnsansvar (ISO 26000:2010), <https://online.standard.no/nb/ns-en-iso-26000-2020>